

kalde Arbeidsclassen, om den skulde sættes i en Skat, som den hidtil har været fritagen for; men det forekommer mig ogsaa netop at ville være principløst, om vi skrede til at beskaffe dem, som efter denne Norm hidtil have været fritagne; principløst siger jeg, thi vi vilde der ved vælge den socialistiske Spire, som bør ligge til Grund for Principet i al Beskatning: at man søger deri at trække visse Proportionslinier og gjør Begyndelsen med at skaae dem for Beskatning, som høre til de aldeles Ufor- muende. Vel har nu Hartfornsbeskatningen en saa faststaaende Basis, at man ikke deri i Almindelighed kan indføre Proportionering; dog er hertil jo altid ved denne Lov gjort et Skridt, og jeg synes virkelig ikke, at dette Skridt bør gjøres tilbage igjen. Der er fremhævet som et andet af Motiverne, at der ikke bør finde nogen Undtagelse Sted, at man ikke bør lade Privilegier blive tilbage, nu, da vi søge at ophæve de Privilegier, som hidtil have været i veien for den lige Beskatning. Men det Privilegium, hvorom her er Tale, har sit Udspring i et Privilegium, som saa at sige Naturen har givet Anledning til, nemlig at begunstige dem, som allerede i deres Stilling i Samsundet ere stillede saa særdeles ugunstig. Der er endnu anført et 3die Motiv, som forekommer mig end mindre at burde komme i Betragtning, navnlig det, at den omhandlede Klasse paa Landet har havt saa store Fordele af Krigen, at den vel kunde og burde yde Bidrag med til Krigen's Førelse. Det er jo nu vistnok sandt, at den arbejdende Klasse har havt disse Fordele; det er ogsaa sandt, at den har havt dem i den dobbelte Retning, der er paapeget, ved større Arbeidsfor- tjeneste og ved mindre Udgifter i flere Retnin- ger; men jeg troer ikke, at vi heraf kunne tage billig Anledning til at paalægge denne Stand nye Byrder; jeg troer, at vi netop maae be- trakte det som et Gode, at Krigen ved Siden af de mange Skygger, den breder ud over Samsunds-Stillingerne i det Hele, dog frem- byder den lyse Side, at den Deel af Sam- sundet, som hidtil har været i de ugunstigste For- hold, derved har hævet sig paa et høiere mate- rielt Trin. Lader os paafjønne det, istedetfor at modarbejde det. Det er jo endog ofte Til- fældet, at der i Staterne frembyder sig den

Nødvendighed, at man maa søge ved særdeles Eftergivelsler at sætte et Slags Præmie paa at faae denne Klasse hævet høiere op, saa jeg heller ikke troer, man her bør skride til det Modsatte eller at man paa en minutius Vægt- smaal bør veie den Fordeel, som Arbeidsclassen har havt Leilighed til at sætte sig i Besiddelse af. Det som oprindeligt ved Krigsskatteloven har været indrømmet denne Klasse, det er derfor et af det Slags Privilegier, som jeg mener bør bibeholdes. Det er ogsaa søgt gennemført i hele den øvrige Maade, hvorpaa Krigsskatten er foreslaaet; idet man navnlig ved Gagebeskatningen vil forskaane dem, som kun have have havt en ringe Indtægt, og det Samme bliver ogsaa Tilfældet ved den Ligning af Beskatning, som finder Sted efter Formue og Leilighed eller Næring, hvorledes den nu end bliver fastsat, i Kjøbstæderne, idet ogsaa de, som i disse ere stillede paa et meget lavt Er- hvervstrin, ere aldeles fritagne for Beskatning. Jeg har kun foreløbig villet fremsætte disse Bemærkninger til Overveielse, og jeg vil an- befale dem til Forsamlingens nærmere Dros- telse.

Monrad: Det kan vistnok ikke nægtes, at enhver Skattelov virker ulige, men naar man henter Exempler fra saadanne enkelte Tilfælde, tviv- ler jeg heller ikke paa, at man blandt de an- dre skatteyndende Borgere vil kunne finde lige- saa paafaldende Exempler, saaledes vil man vistnok ofte i Nærheden af en Præst, der sidder i et Kald i en skarp Egn med stort Hartforn kunne finde en Bonde, der vil rammes i et lige saa uheldigt Forhold af Skatten som Præs- ten. Der er bleven bemærket, at Præsten svarer Renter af Bygningsgjæld, men hvad Ren- ten angaaer, da finder der i Regelen en Af- kortning Sted deri ligesom hos dem, som have Prioriteter staaende i deres Eiendomme. Jeg negter ikke, at Enkepensioner gjør en Forskjel, forsaavidt Præsten kommer til at udrede den, men paa den anden Side er hans Jorder tiendefrie, og det er en betyde- lig lavere Skat, som udredes af Præstejor- dene selv end af private Jorde. Med Hen- syn til de praktiske Banfskeligheder, der skulde være ved det af mig stillede Forslag, maa jeg bemærke, at jeg ikke er bleven overtødet om